

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
January 15, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SAUSIS – JANUARY 15, 1997

Nr. 10

Estijos pareigūno pareiškimas nepablogins Baltijos šalių santykių

Talinas, sausio 14 d. (BNS) – Estijos užsienio reikalų ministro Toom Hendrik Ilves pareiškimas, kad Estija siekia tapti Europos Sąjungos nare anksčiau už kitas Baltijos šalis, nepablogins Baltijos šalių santykių, mano Lietuvos ir Latvijos ambasadoriai Taline.

Pasak Lietuvos ambasadorės Estijoje Halinos Kobeckaitės, Lietuvos vyriausybė laikosi nuomonės, kad kuo anksčiau į ES ir NATO įstos viena ar kita Baltijos valstybė, tuo bus geriau kitoms Baltijos šalims. „Estijos ir Lietuvos santykiai, kaip ir anksčiau yra geri“, sakė ji.

Latvijos ambasadorius Estijoje Andrio Piebalgo nuomone, nieko blogo, kad viena Baltijos valstybių taps ES ar NATO nare anksčiau už kitas.

Praėjusį ketvirtadienį, kalbėdamas Švedijos užsienio poli-

tikos institute, T. Ilves pareiškė, kad Vakarai turi mokytis žiūrėti į Baltijos šalis kaip į tris atskiras valstybes, o ne vieną sąjungą. Latvijos ir Lietuvos ambasadoriai užtikrino, kad T. Ilves žodiuose nebuvo nieko smerktina.

Ambasadorė H. Kobeckaitė sakė, kad gerus Estijos ir Lietuvos santykius patvirtina kita savaitę įvyksiantis Lietuvos parlamento pirmininko Vytauto Landsbergio vizitas į Estiją. „Tai pirmasis V. Landsbergio, kaip Seimo pirmininko vizitas į užsienį, o pirmasis vizitas visada atspindi tam tikrus politinius privalumus“, sakė Lietuvos ambasadorė.

Latvijos ambasadorius pareiškė, kad T. Ilves pareiškimą aptarė su Latvijos užsienio reikalų ministru, kuriam ši kalba jokio nerimo nesukėlė.

Rezistencijos tyrimo centro vadovas gins savo teises

Vilnius, sausio 14 d. (BNS) – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorius Vytautas Skudis neketina pats atsistatydinti iš pareigų ir nori, kad Seimas įrodytų, kodėl jis nėra tinkamas šioms pareigoms užimti.

Antradienį Seime pradėtas svarstyti Genocido ir rezistencijos tyrimo centro pertvarkymo įstatymas nenumato kokių nors pakeitimų skiriančių centro vadovą. Tačiau pats svarstymas parodė, kad V. Skudis paskyrimui 1994 m. nepitarusi dabartinė Seimo dauguma nepatenkinta centro vadovu.

Pagal įstatymą, vyriausybės teikimu centro generalinį direktorių skiria Seimas. V. Skudis buvo paskirtas LDDP vyriausybės premjero Adolfo Šleževičiaus teikimu. Tuometinė Seimo opozicija priešinosi V. Skudžio paskyrimui, nes tam nepritarė Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Kitos politinių kalinių organizacijos tada pareiškė remiančios V. Skudį.

Antradienį projektą pateikęs valstybinio saugumo komiteto narys, konservatorių frakcijos narys Antanas Stasiškis labai skeptiškai vertino V. Skudžio vadovaujamo centro veiklą. „Manau, kad būtina neatsižvelgti į centro reorganizavimą, kad jis tikrai veiktų, nes mes, manau, esam padarę didelę žalą ir istorijai, ir mūsų visuomenei, tokių ilgų laikotarpių „užkonservavę“ šiuos tyrimus“, sakė A. Stasiškis, pristatydamas projektą.

Seimo nutarimu vyriausybė bus įpareigota greitai parengti centro įstatymo pataisų projektus, įtraukti į centro darbą kitas panašias tyrimais Lietuvoje užsiimančias institucijas. Centrai taip pat siūloma suteikti galimybę teisiškai įvertinti okupacinio laikotarpio įvykius.

V. Skudis sakė neketinąs atsistatydinti dėl trejus metus prieš jį vykdytus šmeižto kampanijos ir norėdamas pabaigti centro ūkinius reikalus. „Jeigu Seimas nubalsuos – tegul. Bet čia garbės reikalas“, sakė centro generalinis direktorius, užtikrinęs neketinąs laikytis šių pareigų.

V. Skudis kreipėsi laišku į Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį, prašydamas atidėti jo nušalinimą, kol iki vasario pradžios bus baigtas Lietuvos

gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro pastato Rotušės aikštėje kapitalinis remontas ir į jį galės persikelti visi centro darbuotojai, dabar dirbantys įvairiose Vilniaus vietose. Laiško nuorašai nušauti prezidentui Algirdui Brazauskui bei premjerui Gedimui Vagnoriui.

Generalinis direktorius taip pat prašo palaukti teismo sprendimo pagal jo ieškinį „buvusiam KGB agentui Algimantui Andriaikei dėl garbės ir orumo pažeidimo“. V. Skudis atmeta A. Andrieko tvirtinimus, neva kalėdamas už politinę veiklą, buvo kalėjimo vidaus tvarkos tarybos narys. „Šita šlykštų malybė jie įsiskandė ir per visus tuos trejus metus terorizuoja“, sakė V. Skudis.

Savo laiške jis taip pat pastebi, kad nors nėra nei istorikas, nei teisininkas, centre dirba abiejų šių sričių specialistai, o jis yra darbo administratorius. V. Skudis taip pat atmeta tvirtinimus, neva jis neturįs Lietuvos pilietybės ir yra JAV pilietis. Savo laiške centro generalinis direktorius primena Lietuvos pilietybę gavęs 1991-aisiais metais dar tebegyvendamas užsienyje, už ypatingus nuopelnus Lietuvai. Baigdamas laišką, V. Skudis pažymi, kad priešiški centrai ir jo vadovams jėgų „ambicijos ir asmeninis suinteresuotumas neturėtų nustelbti valstybinę reikšmę turinčių dalykų“.

Generalinis direktorius sakė, kad pastaruoju metu paprasčiausiai trukdoma centrui dirbti. Jis kaltina vyriausybės sekretorių Adolfą Savičių sutrukdyti antradienį turėjusį įvykti centro tarybos posėdį.

Gyventojų rezistencijos ir tyrimų centro administracija yra įsikūrusi vyriausybės pastate ir posėdžiams vyriausybėje nuomoja patalpas. Tokiais atvejais, sakė V. Skudis, reikia sudaryti sąrašą, kad vyriausybės sekretorius patvirtintų posėdžiauti ateisiančių žmonių sąrašą. Centro direktorius sakė sąrašą vyriausybės sekretoriui įteikęs pirmadienį, tačiau buvo atsisakyta žmones įleisti.

„Po tokios lavinos šmeižto, kai mane paverė kagebistu, neketinu atsistatydinti. Tegul jie mane nušalina“, sakė V. Skudis.

Pirmąją Naujųjų metų dieną Vilniuje iškilmingai buvo paminėti 78-ieji metai, kai trispalvė vėliava pirmą kartą suklebėjo Gedimino kalne. Prie bokšto, kuriame jau 7 metai plazda svarbiausias valstybės simbolis, išsikišio karių ir savanorių garbės sargyba, buvo atliktas Lietuvos himnas, salutu pagerbta vėliava, į susirinkusius kreipėsi šalies vadovai, kurie vėliau uždegė šventinį laužą.

V. Galevičiaus nuotr.: Šventės metu iš vieno dubens vaikinai Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius ir prezidentas Algirdas Brazauskas. (Elta)

Bus minimos „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ metinės

Vilnius, sausio 14 d. (BNS) – Šią savaitę Vilniuje bus minimos pagrindinio leidimo – „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ – 25-osios metinės.

Antradienį Vilniaus miesto savivaldybėje buvo atidaryta šiai progai skirta knygų ir leidinių kilmajam paroda, o ketvirtadienį savivaldybėje bus surengtas „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ 25-erių metų sukakties minėjimas.

Apie LKB kronikos leidimą, platinimą ir šio leidinio reikšmę kalbės Šv. Kazimiero bažnyčios rektorius kunigas Jonas Boruta, monsinjoras Alfonsas Svarinskas, vyriausybės patarėjas religijų klausimais Petras Plumpa. Vėliau bus surengtas religinės ir tautinės muzikos koncertas.

Stiprėjant Katalikų bažnyčios

persekiojimui, grupė dvasininkų 1972 m. pradėjo leisti pagrindinį leidinį, kuriame buvo skelbiami okupacinės valdžios nusikaltimai bei tikintiesiems daromos skriaudos. Už LKB kronikos spausdinimą ir platinimą nukentėjo daug kunigų bei visuomenės veikėjų.

Prasidėjus atgimimui, 1989 m. LKB kronikos leidimas buvo sustabdytas.

Lietuvos bankas pradeda „lito žygį“ į Europą

Vilnius, sausio 9 d. (BNS) – Lietuvos bankas orientuosius pastovų lito kursą. Tai reiškia, kad artimiausiais metais lito ir JAV dolerio santykis išliks 4:1.

Apie tai pareiškė Lietuvos banko valdybos pirmininkas Reinoldijus Šarkinas. LB valdyba sausio 9 d. iš esmės pritarė Lietuvos banko pinigų politikos programai. Galutinai ji bus priimta sausio viduryje.

Programa numato, jog Europos Sąjungai perėjus prie vieningos valiutos – „euro“, Lietuva susies litą su šia valiuta.

R. Šarkinas mano, kad tai gali įvykti jau 1999 m., kai tik bus įvesti naujieji ES pinigai.

Reikalaujama VR ministro ir gen. prokuroro atsistatydinimo

Vilnius, sausio 14 d. (BNS) – Nacionalinės partijos „Jaunoji Lietuva“ vadovas, Seimo narys Stanislovas Buškevičius reikalauja, kad atsistatydintų VR ministras Vidmantas Ziemelis (TS) ir generalinis prokuroras Vladas Nikitinas.

„Jie patyrė visišką fiasko Panevėžyje ir dabar privalo nedelsiant atsistatydinti“, pareiškė S. Buškevičius spaudos konferencijoje antradienį.

S. Buškevičius labiausiai papiktino ministro „išsisukinėjimai, esą jis nežinojo, kad reikia saugoti Arūną Stumbri“ (reketininkas nušovė savo verslininko Rimo Okuličiaus svainį). „Net ir darželinukui aišku, kad reikia saugoti pagrindinį liudininką, o ministras tik leidžia dūms į akis“, sakė jis.

S. Buškevičius mano, kad ministras turėtų atsistatydinti dar tada, kai iš ligoninių pagabos trys verslininkai Rimantas Okuličius reketavę nusikaltėliai. Jis netiki, kad R. Okuličiaus svainis ir verslo bendrininkas A.

Stumbrys nusizudė pata. „Tokia versija be galo patogi V. Ziemeiui ir V. Nikitinui, nes jie jau neturėtų kito kelio, kaip tik atsistatydinti, jeigu pagrindinis liudininkas buvo nužudytas“.

S. Buškevičius pažymėjo, kad Panevėžio istorija dabar yra „principinis nusikaltėlių reikalas įrodyti, kad jie yra šeimininkai“. „Jei jiems tai pavyks, Lietuvos verslininkai amžinai mokės duokles banditams, o ne valstybei“, sakė „Jaunosios Lietuvos“ vadovas.

Jis pasiūlė daugiau nebesaugoti Seimo, šalies vadovybės, atsisakyti valdiškų mašinų. „Visi nuo prezidento iki eilinio Seimo nario turi savo kailių pajusti, kaip gyvena paprasti žmonės, kurie trokština važiuoja į darbą ir nežino, bus užpulti ar ne“, pareiškė S. Buškevičius.

Paklaustas, ar pats nenori užimti vidaus reikalų ministro posto, S. Buškevičius atsakė niekada neatsisakęs „net ir sunkiausių darbų“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Vašingtonas. Jungtinės Valstijos perspėjo Pietų Afrikos Respubliką (PAR) nepasirašyti ginkluotės susitarimo su Sirija, kurią Amerika laiko terorizmo rėmėja. JAV valstybės departamento atstovas nurodė, jog pagal Amerikos įstatymus, šalys padedančios Damaskui apsirūpinti ginklais negali gauti JAV pagalbos. Pagal siūlomą sandorį, PAR Sirijai perduotų kompiuterizuotą šaudymo sistemą tankams. Tačiau JAV pareigūnai pažymi, kad galutinis sprendimas bus priimtas, nustačius, ar tokios technologijos perdavimas iš tikrųjų prieštarautų JAV įstatymams.

Maskva. Rusijos valstybės Dūmos pagrindinių frakcijų atstovai svarsto galimybę pradėti prezidento Boris Jelcin atstatydinimo procesą dėl prastos sveikatos, antradienį pranešė žemųjų parlamento rūmų pirmininkas komunistas Genadij Selezniev. Antradienį priversti B. Jelcin atsistatydinti dėl prastos sveikatos parlamentarus paragino Valstybės Dūmos saugumo komiteto pirmininkas komunistas Viktor Iliuchin. Pasak prezidento atstovo Dūmoje, tik prezidentas gali nuspręsti, ar jo sveikatos būklė yra per daug bloga, kad galėtų likti valstybės vadovu poste. Rusijoje parlamentas beveik neturi galimybių priversti atsistatydinti prezidentą, kuriam 1993 m. Konstitucija suteikia plačius įgaliojimus. Nors komunistai yra didžiausia Dūmos partija, vargu ar jie galėtų surinkti absoliučią daugumą balsų, kuri reikalinga, kad būtų pradėtas prezidento atstatydinimo procesas.

Belgradas. Belgrado rinkimų komisija pirmadienį pripažino Jugoslavijos opozicijos pergalę rinkimuose ir sostinės tarybą, tuo panaikindama ankstesnius teismo nutarimus. Opozicinė koalicija „Zajedno“ laimėjo 60, o valdantysis kairiųjų blokas – tik 23 ir 110 vietų miesto taryboje.

Minskas. Baltarusijos prezidentas Aleksandr Lukašenko pritarė Rusijos prezidento Boris Jelcin paskelbtai konkrečiai programai spartinti ir stiprinti abiejų valstybių susivienijimą.

New Yorkas. Į Jungtinių Tautų būstinę iškviesta policija, kilus įtarimams, kad rastas laiškas su sprogmenimis. Policija pirmadienį rado du sprogmenis Jungtinių Tautų pastato rūsyje, kur skirstomas paštas. Laiškai buvo adresuoti arabų kalba leidžiamam laikraščiui „Al-Hayat“ raštinei. Kiek anksčiau Londone du žmonės buvo sužeisti, kai to paties „Al-Hayat“ laikraščio pašto skyriuje sprogo panašūs laiškas. Niekas nepriėmė atsakomybės.

Strasbūras. Ispanas krikščionis demokratas Jose-Maria Giliu-Robels Gili Delgado buvo išrinktas Europos Parlamento (EP) pirmininku. Jis pakeis vakietį socialistą Klaus Haensch. Už ispaną balsavo 338 deputatai, o vienintelė jo konkurentė, prancūzė radikalė Catherine Lalumière, surinko 177 balsus. 61 metų J. M. Giliu-Robels sieks, kad EP atliktų aktyvesnį sprendžiamąjį vaidmenį Europos Sąjungoje. EP viduje jis žada mažinti biurokratizmą ir skatinti gyvnes diskusijas.

Minskas. Baltarusijos Liaudies fronto (BLS) aktyvistai antradienį protestavo prie Rusijos ambasados Minske, reikšdami neigiamą požiūrį į Boris Jelcin siūlymą Aleksandr Lukašenko glaudžiau integruoti abi valstybes. BLF Valdybos sekretorius žurnalistams sakė, kad pirmadienį paskelbtas Rusijos prezidento laiškas yra „Maskvos imperinės politikos tęsinys ir dar vienas įrodymas, kad Baltarusija yra tik nereikšminga korta Rusijos vidaus politikos žaidimuose“.

Maskva. Rusijos komunistų vadas Genadij Žuiganov „politikavimu“ pavadino Kremliaus iniciatyvą, kuria siekiama pagerinti Rusijos ir Baltarusijos susijungimą, tačiau pareiškė iš principo nesąs prieš susivienijimą. G. Žuiganov, kurio partija pasisako už SSSR atkūrimą, kritikuoja Kremliaus planą daugiau dėl laiko pasirinkimo, o ne dėl turinio.

Strasbūras. Europos Tarybos (ET) Politinių reikalų komitetas nutarė laikinai atšaukti Baltarusijos ypatingąjį svečio statusą dėl abejotinos naujos konstitucijos, kuri priimta šioje šalyje. ET sprendimą pirmadienį padiktavo naujojo Baltarusijos parlamento suformavimo būdas, kuris „atėmė iš jo demokratinių teisių“, sakoma ET parlamentinės asamblėjos pirmininkės Leni Fischer pareiškime. Anot dokumento, praėjusį lapkritį įvykusiame referendume priimta konstitucija yra neteisėta.

Maskva. Siūlydamas referendumą dėl Rusijos ir Baltarusijos susijungimo, Kremlius teigia atitrukti visuomenės dėmesį nuo prastos Boris Jelcin sveikatos, antradienį pareiškė buvęs valstybinio saugumo vadovas ir galimas kandidatas į prezidentus Aleksandr Lebed. „Pati mintis gera, bet dėl jai parinkto laiko atrodo labai panaši į naują bandymą atitrukti Rusijos dėmesį nuo tam tikrų neatidėliotinų vidaus problemų“, sakė A. Lebedis.

Sofia. Jeigu Bulgarijos buvusieji komunistai liks valdžioje, šalyje gali įvykti „sprogimas“, antradienį išėjo prezidentas Želio Želev, pareiškdamas, jog Bulgarijos pokomunistinė reforma rizikuoja neišlaikyti nei ekonominio, nei politinio išbandymo. Tuo tarpu Sofijos gatvėse tūkstantinės demonstracijos reikalauja naujų rinkimų. Profesajungos, kurios atstovauja 2 mln. iš 8,5 mln. šalies gyventojų, trečiadienį žada pradėti valstybinio masto streikus.

Pekinas. Kinija antradienį pareikalavo, kad Vatikanas nesikištų į jos religinius reikalus, tarp jų – religinių vadų skyrimą ir misionierių darbą. Popiežius Jonas Paulius II pirmadienį pareiškė, kad Vatikanas turėtų atidžiai stebėti, kaip Hong Konge bus elgiamasi su katalikais, kai ši britų kolonija bus perduota Kinijai. Tai įvyks šiemet.

KALENDORIUS

Sausio 15 d.: Paulius, Ida, Dailius, Skirgaila, Snieguolė. 1923 m. atvauduotas Klaipėdos krastas.

Sausio 16 d.: Marcelis, Honoratas, Jovaras, Norgailė.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

LSS VADOVYBĖS PAREIGŲ PERDAVIMAS

Lietuvių Skautų sąjunga kviečia lietuvių visuomenę, skautų vadovus ir vadoves dalyvauti vadovybės pareigų perdavime, kuris 1997 m. vasario 1 ir 2 d. vyks Čikagoje ir Lemont, IL, pagal šią dienotvarkę.

ŠEŠTADIENIS, 1997 m. vasario 1 d.

1:00 v. p.p. – Atskiri Brolijos, Seserijos, ASS, Garbės teismo, Kontrolės komisijos ir t.t. posėdžiai. Šaukia ir veda 1994-1996 metų kadencijos vyr. skautininkai ir pirmininkai. Posėdžiai gali vykti kitur ir kitu laiku pagal jų poreikius.

6:00 v. p.p. – Bendra vakarienė ir vakaronė Bočių Mėnėje, PLC, Lemont. Dalyvauja visi pareigūnai su žmonomis, vyrais, Čikagos vadovai ir vadovės, bei jų svečiai, kviešti svečiai. Prašau pranešti v.s. Marytei Utz telefon: 708-423-0307 apie dalyvavimą. Vakarienės kaina dar nenustatyta.

– Vakaronė: pakilimai, atsisveikinimo dovanėlių įteikimai, kad neužtektų sekmdienio programa, trumpa programa, pokalbiai, dainos.

SEKMADIENIS: 1997 m. vasario 2 d.

Dalyviai – Abiejų kadencijų LSS Pirmijos pirmininkai, Brolijos ir Seserijos vyr. skautininkai, ASS Vadijos pirmininkai, Dvasios vadovai, Vidurio rajono vadė/vadas, Garbės T. ir Kontrolės K. pirmininkai.

Svečiai – Abiejų LSS Tarybų ir Pirmijų nariai, šakų vyr.

skautininkų ir ASS pirmininko pavaduotojai, rajonų vadai ir atstovai, abiejų kadencijų pareigūnai, Čikagos tūntininkai ir vadijos, skautininkai/ės, kviešti svečiai ir Čikagos visuomenė. 10:00 v.r. – Šv. Mišios Tėvų Jėzuitų kopijčioje.

11:00 v.r. – Pareigų perdavimas Jaunimo centro mažoje salėje:

- Vėliavų įnešimas
- Himnas
- Invokacija
- Atidarymas, v.s. fil. Kęstutis Jėčius
- Apdovanojimai LSS ordinais

– Brolijos pareigų testinimas, v.s. fil. Albinas Sekas

– Seserijos vyr. skautininkės pareigų perdavimas, v.s. Birutė Banaitienė

– ASS naujojo pirmininko žodis, s. fil. Rimas Griškėlis

– Garbės teismo pirmininko žodis

– Kontrolės komisijos pareigų perdavimas, j.v.s. fil. Bronius Juodelis

– Vidurio rajono vadės pareigų perdavimas, v.s. Julija Taorienė

– Tarybos pirmininko žodis ir pareigų/vėliavos perdavimas v.s. fil. Kęstutis Jėčius.

– 1997-1999 kadencijos Tarybos pirmininkės žodis, v.s. Birutė Banaitienė

– Sveikinimai

– Užbaigiamoji mintis

– Lietuva brangi

v.s. fil. Kęstutis Jėčius
1994-1996 kadencijos
LSS Tarybos pirmininkas

LSS VADOVYBĖS RINKIMŲ PREZIDIUMAS PRANEŠA

(Ištraukos iš protokolo)

LSS Vadovybės Rinkimų prezidiumo posėdis 1997 m. sausio 2 d., 9:30 val. ryto vyko R. Fabijono namuose, 21 Commons Dr., Palos Park, IL.

Dalyvavo – vs L. Ramanauskas, Mandatų komisijos pirmininkas, vs R. Fabijonas – prezidiumo pirmininkas ir stebėtojai – LSS Tarybos nariai: vs M. Utz, vs K. Jėčius ir vs S. Miknaitis.

Pranešama apie šių LSS vadovybės padalinių sudaranciu išrinktų asmenų pasiskirstymą pareigomis:

Garbės teismas:

Garbės teismo nariai, vs D. Keršienė, vs fil V. Morkūnas, ir vs V. Skrinškas, Toronte turėjo posėdį ir išsirinko vs Danutę Keršienę Garbės teismo pirmininke. Posėdžio protokolas dar negautas, bet vs D. Keršienė telefonu pranešė Prezidiumo pirmininkui.

Kontrolės komisija:

Kontrolės komisijos nariai, jps A. Jonušas, jps A. Rimeika ir jps R. Česas, gruodžio 15 d. turėjo pirmą posėdį PLC patalpose ir Komisijos pirmininku išsirinko jps A. Jonušą. Posėdžio protokolas, pasirašytas A. Jonušo, yra gautas.

Pirmijos pirmininkas:

LSS Tarybą sudaro 29 vadovai, iš kurių 28 dalyvauja pirmijos pirmininko rinkimuose. vs H. Antanaitis iš Aust.

ralijos savo balso neprisiuntė. Kadangi balsavimo data buvo gruodžio 27 d. (pašto antspaudas data), balsų skaičiavimas buvo atidėtas, kol buvo sužinota ar vs H. Antanaitis susilaiko ar savo balsą pasiuntė paskutinę dieną. Gruodžio 28 d. prezidiumo pirmininkas tris kartus skambino į Australiją, tačiau vs Antanaičio nerado. Gruodžio 30 d. s. Z. Rahbar susisieko su vs Antanaičiu ir sužinojo, kad vs H. Antanaitis pirmininko rinkimuose nedalyvauja. Gruodžio 31 d. vs H. Antanaitis apie tai telefonu pranešė prezidiumo pirmininkui.

Kauho Vytauto Didžiojo universiteto Korpi Vytis pirmininkas senj. Giedrius Globys raiko iš Lietuvos atsivežtos ruginės duonos kepalą. Tėvynėje kepta duona buvo vaišinami dalyviai su čikagiečiais broliais ir sesėmis atsisveikinimo vakaronėje. Dešinėje – svečiai iš Lietuvos globijusi fil. Danutė Eidukienė.

AKADEMINIO SKAUTŲ SĄJŪDŽIO IŠKILMINGA SUEIGA

FSS Čikagos skyrius, vadovaujamas fil. Svajonės Kerelytės, š.m. sausio 10 d. PLC patalpose, Lemont, surengė vakaronę. Prisijungus ASS vadijai, ta pačia proga įvyko iškilmingas pareigų perdavimas naujai išrinktai ASS vadijai.

Šiai iškilmingai sueigai vadovavo fil. Jonas Variakojis prezidentas pakvietė šiuos garbės svečius: LSS Pirmijos pirm. fil. Kęstutį Jėčių, ASS vadijos pirm. fil. Gediminą Leškį, naujai išrinktą ASS vadijos pirm. fil. Rimantą Griškėlį ir jo pavaduotoją fil. Gintą Mačiulienę, FSS CV pirm. fil. dr. Viliją Kerelytę ir jos pavaduotoją fil. Ritą Likanderę (nedalyvavo), ASD CV pirm. fil. Nidą Bichnevičiūtę, naujai išrinktą ASD CV pirm. fil. Vidą Damijonaitę ir jos pavaduotoją fil. dr. Daną Penčylaitę, Korpi Vytis CV pirm. Vytį Kirvelaitį ir jo pavaduotoją fil. Joną Variakojį. ASS Garbės gynėjas fil. Jonas Dainauskas negalėjo dalyvauti ir visi jo labai pasigedo.

Kviesiems užėjus į salę, skirtas vietas, buvo įneštos vėliavos ir sugiedotas Lietuvos himnas.

Kiekvienam prezidiumo nariui buvo suteiktas žodis aptarti.

Pirmijos pirmininko balsų skaičiavimo duomenys

vs B. Banaitienė – 15 balsų
vs fil K. Jėčius – 13 balsų.
Slaptu balsavimu LSS Pirmijos pirmininke išrinkta vs Birutė Banaitienė.

vs L. Ramanauskas, Mandatų komisijos pirm.

vs R. Fabijonas
LSS vadovybės Rinkimų prezidiumo pirm.

ti jo atliktus darbus, o naujai išrinktiesiems – apibūdinti jų veiklos planus.

Iš Los Angeles atvykęs fil. Gediminas Leškys, perduodamas ASS Vadijos pirm. pareigas pareiškė, kad praėjusių 3-ju metų laikotarpyje stengėsi pagyventi ASS veiklą, bet ne visus planus pavyko įgyvendinti. Bendrai ASS veikla esanti gyva. Vienas svarbiausių jo kadencijos darbų buvo 1996 m. spalio 4-6 d. Woodstock, IL, surengimas Studijų dienų ir akivaizdinio suvažiavimo. Dalyvavo du kviešti ASS atstovai iš Kauno ir Vilniaus, kuriais Čikagoje rūpinosi fil. Danutė Eidukienė, palaikanti nuolatini ryšį su Lietuvos akademikais skautais.

Fil. G. Leškys pasidžiaugė, kad LS sąjungoje įvairiose pareigose dirba nemažai ASS narių ir filisterių. Perduodamas pareigas, G. Leškys naujam ASS Vadijos pirmininkui fil. R. Griškėliui perdavė ir fil. prof. Končiaus 1960 m. sukurta simbolinę pereinamąją dovaną – mažą musytę, primenančią, kad esame tik mažytės muselės, kurios, Dievui padedant, nugalėsime pasitaikančias kliūtis.

Fil. Rimantas Griškėlis, perimdamas pareigas, žadėjo stengtis plėsti ASS veiklą, kviesdamas visus talkon. Didžiausias rūpestis – pasiruošti artėjantiai 1998 metų Tautinei stovyklai. Visi ASS skyriai turi apie tai pagalvoti ir numatyti kokios programos pateiktų ASS stovykloje. Priminė, kad yra nemažai vietovių, kuriose nėra Korpi Vytis ir studentų skautų draugovių. Kvietė ir visus filisterius aktyviau jungtis veiklon.

Iškilmingos sueigos pabaigo-

KANADA

Skautų Kūčios Toronte

Skautų Kūčios gruodžio 15 d. ir tradicinis kalėdų draugovės. Renginiai rūpinosi „Šatrijos“ ir „Rambynų“ tūntininkai j.p.s D. Biakienė ir s. M. Rusinas. Dėkoja draugininkams, ėms už šių renginių paruošimą ir vadovavimą. Kūčių vakarienei vadovavo ps. D. Puzerytė, vyr. skautų Birutės dr. vė, vad. ps. K. Dambrautė-Janowitz, paruošė stalus, šk. vyčiai – eglutė, v.s. F. Mockus rinko gerojo darbo aukas. Rengėjai dėkoja B. Stanulienėi už talką ruošiant Kūčių vakarienei, tėvų komitetui ir jo pirmininkei O. Narušienei už visokeriopą pagalbą.

Reti svečiai

s. Vida Senkuvienė, buvusi „Šatrijos“ tūntininkė, šiuo metu gyvenanti Lietuvoje, Kalėdų atostogų metu su sūnumi Aidu lankėsi pas savo tėvus Toronte, susitiko su draugais ir dalyvavo skautų Kūčiose gruodžio 15 d.

Smagi žiemos iškyla

Lapkričio 23-24 d. skautų Mindaugo draugovė, vadovaujama ps. R. Kalendros ir globojo v.s. fil. dr. A. Dailydės, pirmajam sniegui iškritus, surengė idomią iškylą „Romuvėje“. Nors oras buvo šaltas, tačiau programa buvo vykdoma pritaikant užsiėmimus žiemos sąlygomis.

F.M.
„Tėviškos žiburiai“

Montrealio skautų Kūčios

Skautų Kūčios buvo surengtos gruodžio 20 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Gintaras Nagys vadovavo šiam renginiui ir plačiau paaiškino Kūčių papročius. Klebonas kun. J. Aranauskas palaimino tradicinius valgius ir pasidalino su kiekvienu dalyviu plotkele. Pabaigoje visus pradžiuojo Kalėdų genelis, atvykęs tiesiog iš Lietuvos.

B.S.

je žodį tarė fil. K. Jėčius, einas LSS Tarybos – Pirmijos pirmininko pareigas. Deklamavo visiems už malonų bendradarbiavimą, taip pat kvietė visus būti veikliais ne tik ASS, bet visoje LS sąjungoje, nes darbo yra daug, o vadovų mažėja. Fil. G. Leškui, prisiminimui jo trejų metų vadovavimo, iškėlė Pirmijos narių padarytą gražią vinjetę. Taip pat pranešė, kad paskutiniame Pirmijos posėdyje fil. G. Leškys buvo pakeltas į vyr. skautininko laipsnį, o Nida Bichnevičiūtė į skautininkės laipsnį.

Fil. Jonas Variakojis perskaitė iš Vilniaus ASS gautus sveikinimus.

Fil. Svajonė Kerelytė, šio renginio šeiminingė, dėkojo savo valdybai už pagalbą ruošiant šį gražų pabėdavimą, o ypač fil. Ramonai Kaveckaitėi už stalių papuošimą ir pravestą dalyvių registraciją. Dėkojo ir fil. Jolantai Kerelienei už neoficialiai atliekamas sekretorės pareigas. Darbais daug prisidėjo ir fil. Liūdas Ramanauskas, ir fil. dr. Renata Variakojytė. Dėkojo visiems už atsilankymą, nepaisant ir nemalonaus oro.

Išnešus vėliavas ir visiems sudainavus „Gaudeamus“, iškilmingoji sueiga buvo baigta, o dalyviai stiprinosi vakariene, paruošta Kazlauskų – „Talmanteli“.

Po vakarienos buvo pasveikinti gimtadienius švenčiantys: fil. Jūratė Variakojienė ir fil. Vytautas Mikūnas. Linksmąją dalį – dainas pravedė fil. Leonas Maskaliūnas su talkininkais. Šis gražus, skautiškas susibūrimas buvo užbaigtas „Ateina naktis“. Palinkėjo geros nakties, visi išsiskyrė į sveiką, „tvorą skaldantį“ žiemą.

fil. Antanas Pauzolis

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida			
Užsakant i užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.000	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Ignas Budrys

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priimamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šėštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuostata. Nesnaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

Fil. Vytautas Mikūnas, jau 25 metus vadovaujantis Vydūno fondo valdybai, š.m. sausio 25 d. šventė savo 75 gimtadienį. V. Mikūnui sveikinimo-pažėdos raštą (1996 m. spalio 3-6 d. Woodstock, IL, vykusiose studijų dienose) įteikia ASS vadijos pirm. fil. Gediminas Leškys.

ILGIAUSIŲ METŲ!

Sveikiname fil. Vytautą Mikūną, Vydūno fondo ilgmetį valdybos pirmininką, deimantinio gimtadienio proga.

Linkime geros sveikatos ir dar daug jaunatviško entuziazmo aukotis, dirbti skautiško – lietuviško jaunimo šviesesniame rytojui.

Geriausius linkėjimai ir fil. Jonui Dainauskui, 93-čiojo gimtadienio proga.

Vydūno fondo Taryba ir Valdyba

LINAS SUDRYS, M.D.
Ophthalmologist/Alchi Chirurgas
9630 S. Midland Ave.
Chicago, IL 60641
708-438-8822
4140 W. 63rd St.
312-735-7700

Nijolė Stankavičiūtė, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jos patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
773-471-7679

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 90 St. Tel. (708) 423-6101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3v.p.p. - 7v.v. antr. 12:30 - 3v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1 - 3v.p.p.
penkt. ir šėšt. 9v.r. - 12v.p.p.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
Kab. Chicagoje uždarytas
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills IL
Tel. (708) 886-0101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4447 W. 163 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyt. su Northwestern-unto
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už
priemamą kainą. Pacientai priimami
absoluciai punktualiai. Susitarimai
(kalbėti angliskai) tel. 708-423-6999

Kab. tel. (312) 471-3399
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundas Ave., Elgin, IL 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Cardios Diagnostics, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos susitarus

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
6066 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 myliai į vakarus nuo Hickory Hills Ave.
Tel. (708) 886-0995
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60120
708-841-2699
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgalis tel. 708-834-1120

EDMUNDAS VIŽNAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidus ligų gydymas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 886-7786

ARAS ŽILJOS, M. D.
NORRIS RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
(630) 827-0990
3825 Highland Ave., Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
(630) 436-0120

Detroito „Baltijos“ tuntu vilkiukai kalėdinėje sueigoje pasiryžę giesmę sveikinti Kūdikėlių Jėzų.

AR VAKARŲ DEMOKRATIJOS LAIMĖJO ŠALTAJĄ KARĄ?

IGNAS MEDZIUKAS

XX amžiuje pasaulis pergyveno du didelius karus, o mažesnių daugybę, kurių metu šuvo milijonai žmonių ir sunaikinta daugybė turto. Dar daugiau nelaimių atnešė susikūrusios politinės sistemos – komunizmas ir nacizmas – paneigusias krikščioniškos propagacijos artimo meilę, ugdę neapykantą žmogaus žmogui, žūdę, kankinę, pasiteisindami klaidingomis klasių ar rasizmo teorijomis.

Politikos analitikai, nagrinėdami buvusios Sovietų Sąjungos ir jos satelitų dabartinę padėtį, klausia: ar demokratinės jėgos tuose kraštuose kyla? Atsakymą duoda britas Brian Crozier, veteranas stebėtojas ir rašytojas komunizmo klausimu. Jo nuomone, Vakarai šaltojo karo nelaimėjo. Tiesa, antroji pusė (komunistinė) pralaimėjo, bet nebuvo visai sunaikinta, kaip kadaise Vokietijos nacių galybė.

Nacistinę Vokietiją nugalėjus okupacinėms jėgoms, pagal Nurenbergo teismo sprendimą, nacių vadai buvo areštuoti ir nuteisti už įvykdytus nusikaltimus prieš žmoniją. Vakariečių okupacija Vakarų Vokietijai buvo naudinga. Kraštas tapo klestinčia demokratine valstybe su aukšto lygio materialine gerove.

Rusijoje, subyrėjus sovietiniam režimui, tokių sąlygų nerit. Demokratinė sistema nebuvo. Todėl buvusios Sovietų Sąjungoje, kaip rašo B. Crozier savo straipsnyje britų žurnale „Le Monde“, Rusijoje tebėra daugiau kaip pusė tuzino komunistų partijų, kurios dažnai prisidengusios įvairiais vardais. Ši sąjunga yra Rusijos federacijos komunistų partija, vadovaujama Genadij Žuganov, buvusio Centrinio partijos komiteto ideologinio skyriaus viršininko pavaduotojo.

Ne taip, kaip kituose Rytų Europos kraštuose, Rusijoje komunistų formaliai nėra valdžioje. Straipsnio autorius Crozier šiuo atveju kreditą duoda prezidentui B. Jelcin, kuris, pasinaudojęs Gorbačiovo politika, užbaigė komunizmo įtaką Rusijos valstybiniame gyvenime. Autorius pripažįsta, kad Jelcino bendradarbių tarpe yra buvusių komunistų. Iš jam artimų paminėtinas ministras pirmininkas Viktor Černomyrdin ir keletas kitų, kurie stengiasi sukurti privatizacijos ekonomiją. Ar gali prezidentas B. Jelcin leisti komunistams grįžti į valdžią? Autorius atsisako, kad tuo labai tenka abejoti („Washington Times“).

Tačiau padėtis nepriklausomų valstybių federacijoje yra kitokia. Pasivadinę kitais vardais, komunistai yra valdžioje Kasachstane, Uzbekistane, Turkmenistane ir Azerbaidžane. Priešios grupės kai kas priklauso ir Grusijai, kur prezidentu yra Eduard Šaverdianas, buv. KGB tarnautojas ir Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras. Ar tose šalys komunistai valdovai turi tikslą statyti komunistinę tvarką, bent tuo tarpu išvadų negalima padaryti.

Dar yra keturios, pilkoje zonoje esančios, valstybės, kurioms vadovauja buvę komunistai: Ukraina, Kirgistanas, Gudija ir Armėnija. Bent tuo tarpu jų vadovai yra nutraukę ryšius su komunistine praeitimi, tik pažymėtina, kad Gudija labai įsikibusi į Rusijos skverną, tarant kūdikius, nepasitiki savo jėgomis. Trijos Baltijos valstybės tik viena Lietuva per LDDP buvo patekusi į buvusių komunistų rankas. Bet 1996 m. seimo rinkimai juos nušlavė.

Azijoje komunistų partijos valdo Kiniją, Vietnamą ir Laosą. Kamodija kol kas išvengė komunistų valdžios. Atkreiptinas dėmesys, kad Kinija ir Vietnamas persikvalifikavo į kapitalistines ekonomines sistemas. Analitikai daro išvadą, kad ilgainiui, evoliucijos ar revoliucijos keliu pasikeis, ar bus pakaitos, partinės diktatūros. Šiaurės Korėjoje tebėra stiprioje komunistų kontrolyje. Mongolijoje laikoma priklausanti pilkajai zonoje, nes nuo 1992 m. Revoliucinė Mongolijos liaudies partija atsisakė komunizmo.

Lietuvą Ameriško Fido Castro komunistinis režimas tebeįtako. Kuboje, nepaisant amūnijos ekonomijos ir gyvenimo nepasitenkinimo, kurių daugelis legaliai ar nelegaliai stengiasi Kubą palikti. Nikaragva – laikoma pilka zona. Kraštą valdo rinkimus laimėjęs Violeta Chamorro, bet vyriausybėje daug įtakos turi sandinistai, ypač kariniuose daliniuose.

Afrikoje, pabalinus Mangistu Haile Meriam, Maskvos paruoštas diktatorių, kuris pabėgo į Zimbabvę, Etiopijoje pabalinus komunistų įtaką. Buvusieji komunistų valdžioje Angola ir Mozambikas, atrodo, dabar priklauso pilkajai zonoje.

Zvelgiant į paskutiniuosius kelis metus, kuriuose įvyko daug pasikeitimų, matome, kad pasaulioje komunizmo plitimas buvo sustabdytas ar pristabdytas. Tai jau geras ženklas. Kaip rusišką komunizmo

Jurbarko panorama 1996 m. vasarą.

Nuotr. dr. Kazio Ambrozaičio

LIETUVOS PARTIZANŲ FOTOPARODA DANIJOJE

1996 m. lapkričio 26 d., minint Lietuvos kariuomenės 78-ąsias metines, Danijos sostinė Kopenhagos Kastellet tvirtovėje buvo pristatyta Lietuvos partizanų fotoparoda „Kovojanči Lietuva 1944–1953“. Parodą organizavo Lietuvos Respublikos gynybos atašė Danijos karalystėje – pulkininkas Jonas Gečas.

Tvirtovė yra Kopenhagos senamiesčio centre, pastatyta XII a. pradžioje. Tvirtovės pastatuose yra Danijos karalystės gynybos vado rezidencija, Hougardo ir Šaltojo karinio regiono Kopenhagos igulos štabai, o taip pat ir Danijos gynybos žvalgybos valdyba.

I parodą buvo pakviesti ir dalyvavo daugiau kaip šimtas svečių. Tai akredituoti lietuviai ir Danijos karalystėje reziduojantys ambasadoriai iš Indijos, Kinijos, Pakistano, Tailandos. Svečių tarpe buvo Kinijos, Izraelio, Lenkijos, Didžiosios Britanijos, Rusijos, Vengrijos, Vokietijos gynybos atašė. Gausiausia buvo Kastellet tvirtovės šeimininkų Danijos karalystės delegacija. Tai Danijos gynybos vado generolas C. Hvidt, Danijos gynybos štabo viršininkas generolas leitenantas O. H. G. Hoff, Danijos Hougardo vado generolas majoras J. S. Nilsson, karalienės Margaret II atstovas adjutantas pulkininkas P. A. Lauritis, Pirmosios Zelandijos brigados vadas pulkininkas H. J. Helso, pulko „Prinses Livregiment“ vadas pulkininkas I. C. Lund, Holmės karinės jūrų bazės vado admiralas P. E. Ellegard.

kvislingų bei kolaborantų nemėgsta islamo išpažintojai, rodo neseniai Afganistane greitai sukilėlių teismo sprendimas, kuriuo buvęs sovietiniu laikotarpiu marionetinis prezidentas Naddžibula, pramintas „Kabulo mėsininku“, jo brolis ir keletas kitų Maskvos kolaborantų buvo viešai pakarti vienoje Kabulo miesto aikštėje.

nepriskaičiuojama. Nemanau, kad dabar kas nors su savimi nešasi žemės žiupnelius, dabar laisvoje Lietuvoje tos žemės yra daug ir daugeliui ji nėra taip jau miela. Dabar daugelis į užsienį vyksta, ieškodami geresnių gyvenimo sąlygų: duonos, uždarbio, šilumos ir šilto vandens. Dažniausiai visi vyko ir vyksta tik laikinai, taip kaip lietuviai iš savo krašto visuomet vykdavo. Taip kaip ir mes prieš 50 metų vykdome. Bet tas laikinumas, net nepastebint, prailgėjo; atsiranda nauji ryšiai, naujos sąlygos ir dienos tampa mėnesiais, mėnesiai metais, o metai eina dešimtėmis.

Mes kalbame apie didingą savo tautos istoriją, apie piliečių kančias, besileidžiančius mūšų protėvių, ir vis viliojame kažko gražaus, didingo, malonaus. Bet laikas bėga, o mes gyvename ir keičiamės su juo. Mes tarsi gyvename laiko mašinoje, kuri važiuoja pirmyn. Kur ji nuolatina, nei vienas nežino.

Larsen, Danijos brigados Antro pasaulinio karo veteranų asociacijos prezidentas komandoras P. Langballe.

I fotoparodą atvyko Danijos karo mokyklose besimokantys Lietuvos karininkai ir puskarininkai.

Paminėjus Lietuvos kariuomenės 78-ąsias metines, apie Lietuvos laisvės kovotojų-partizanų kovas kalbėjo Tauro apygardos partizanai, Kazimieras Savičius. Trumpai apie Lietuvos laisvės kovas, jos vadus teko kalbėti ir man.

Svečiai labai domėjosi paroda. Visur ir visada suspėdavo pulkininkas Jonas Gečas. Jis svečių tarpe buvo savas ir savo diplomato taktu bei šiklandžia gyva kalba visus jungė į darnų būrį.

Svečiams buvo demonstruoti Savanoriškosios krašto apsaugos tarnybos kino studijos sukurta videofilmai „Lietuvos kariuomenė 1918–1940“ ir „Savanoriai“.

Visos renginio dalys susipynė į darnų ir pavykusių vakarą. Keitėsi svečiai prie fotostendų, bėrėsi prie videofilmų, telkėsi pokalbiui į atskiras, nuolat besikeičiančias, grupes.

Renginyje pavyko. Fotoparoda „Kovojanči Lietuva 1944–1953“

Prie fotoparodos Danijoje stendų lietuviai kariai.

pasiūlė demonstruoti savo pulke „Prinses Livregiment“ pulko vadas pulkininkas I. C. Lund. Šiame pulke ruošiami kariai ir „karštus taškus“ Europoje. Čia buvo ruošiami ir LITPLA-4 bei LITCOY-1 kariai. Parodą taip pat pasiūlė surengti Danijos sausumos karo akademija ir Antro pasaulinio karo veteranų asociacija.

Esame dėkingi svetingiems, draugiškiems šeimininkams ir mus maloniai globojusiam Lietuvos Respublikos gynybos atašė Danijos karalystėje pulkininkui Jonui Gečiui.

D. plk. lt. E. Jakimavičius

Jurbarkas. Jurbarkė įvyko Lietuvos samariečių bendrijos konferencija, kurioje buvo pasveikinti Lietuvos samariečių bendrijos prezidentas Antanas Račas, Vokietijoje apdovanotas Pirmojo laipsnio kryžiaus ordinu už nuopelnus, plėtojant socialinius ryšius tarp Lietuvos ir Vokietijos. Šia proga A. Račą pasveikino Telšių vyskupas A. Vaičius, svečiai iš Vokietijos, kolegos. Lietuvos samariečių bendrijos prezidentas A. Račas pasidalijo mintimis apie veiklos suaktyvinimą pasirinktame regione, kuris galėtų apimti Jurbarką, Telšius, Kelmę, Tauragę, žinoma, nepamirštant ir Rytų Lietuvos. Konferencijos metu ir Lietuvos samariečių bendrija priimta naujų narių.

Dabartinės NATO narės tarytum stovi prieš dilemą – „mielelas svečias, bet gaila varškes“: būtų galbūt naudinga išplėsti NATO, ypač pastūmėti rytų kryptimi, tuo pačiu iliejant „naujo kraujo“, tačiau svarbi kliūtis – yra Rusija, kurios nenuolaidumas šiuo klausimu vertia vis dėlto atsižvelgti ir galimas pasekmes, jeigu bus nepaisoma Kremliaus grasinimų.

Mažosios Baltijos valstybės nepraranda vilties, kad ilgainiui ir joms ateis eilė patekti į šią prestižinę tarptautinę organizaciją. Jos stengiasi sąžiningai pildyti visus reikalavimus bei pasiruošimus, ypač savo karinių pajėgų pritaikymą NATO nustatytiems standartams. Bent Lietuvos atveju, šios pastangos duoda nebologą vaisių. Iš dažnų reportažų ir mūsų dienraščio galima susidaryti vaizdą, kad Lietuvos kariuomenė sparčiai atsikrato sovietinių palikimų, dalyvauja pratybose su užsienio kariais (dažnai skandinavų kraštų pajėgomis arba danais), o taip pat prisideda prie taikos palaikymo proceso Bosnijoje-Herzegovinoje kartu su kitų kraštų kariniais daliniais, veikiančiais po NATO vėliava.

Kad lietuvių įnašas Bosnijoje yra svarbus ir vertinamas, liudija Didžiosios Britanijos generolo Sir Michael Walker laiškas, praėjusių metų gruodžio mėnesį atsiųstas plk. Valdui Tautkui, laikinai einančiam Lietuvos kariuomenės vado pareigas. Pažymėtina, kad gen. Sir Michael Walker vadovauja operacijai „Firm Endeavour“ Bosnijoje-Herzegovinoje, o lietuvių kariai buvo jo žinioje. Laiške labai teigiamai atsiliepiama apie lietuvių, kurie esą gerai paruošti, uolūs, pareigingi ir nusipelnę pagarbos ne vien iš danų, su kuriais jiems daugiausia teko dirbti ir bendrauti, bet apskritai iš visų, bendro likimo karių.

Lietuviai kariai prisidėjo prie sunkaus ir pavojingo darbo, teikė garbę batalionui, kuriame buvo paskirti tarnauti, ir buvo geriausi ambasadoriai savo tėvynei. Tai šiuo metu labai svarbu, nes Baltijos valstybių kariai pirmą kartą turėjo progos dalyvauti NATO veikloje kartu su Danijos batalionu ir kitų kraštų karinėmis pajėgomis.

Gen. Walker du lietuvių paminėti pavardėmis, juos laiko kilnaus, suprantančio savo pareigas ir jas uoliai vykdančio, kario pavyzdžiu. Tai jn. ltn. (dabar jau vyresnysis leitenantas) Darius Vaičiūskas ir kpt. (dabar majoras) Vladimiras Bieliauskas. Gen. Walker teigia, kad „buvo didelė privilegija

Danutė Bindokienė

Rado išeitį...

vadovauti tokiems kariams“.

Tačiau Baltijos respublikų svajonė patekti į NATO šiuo metu dar nėra labai reali. Pirmenybė jau, galima sakyti, pažadėta trims valstybėms: Lenkijai, Vengrijai ir Čekų Respublikai, o Lietuva su savo kaimynėmis turėsimi laukti trečiojo tūkstantmečio arba bent palankesnio nusiteikimo iš Maskvos. Nepaisant nusivylimo tokiu nuosprendžiu, su juo pradedama susitaikyti ir pasiruošimas eventualiai pragai, jeigu NATO plačiau pravers duris, tebevyksta. Ypač išrinkus naują vyriausybę Lietuvoje ir atsikračius dauguma buvusių komunistinių nomenklatūrininkų, atsiranda galimybės, kad ir Vakarų pasaulis kitomis akimis žvelgs į Lietuvos pastangas tvirtiau žengti demokratijos keliu.

Šiuo metu JAV Kongresas ruošiasi svarstyti NATO plėtimosi į Vidurio ir ilgainiui į Rytų Europą klausimą. Prieš akis tebesitęsias tas pats akligatvis, kaip ir anksčiau: Rusija net nemano keisti savo pozicijos. Kaip pranešama iš Londono sausio 13 d., atrodo, kad galbūt atsiras išeitis... Deja, ji nieko gero nežada esamoms ar būsimoms kandidatėms į NATO narystę.

International Institute for Strategic Studies reportaže, paruostame kompetentingo asmens, teigiama, kad ir Lenkija, Čekų Respublika bei Vengrija toli gražu nepasiruošusios šiam svarbiui žingsniui. Nors jos po komunizmo žlugimo gan kruopščiai stengėsi įgyvendinti vakarietiškosios demokratijos principus, bet pastaruosiu metu susigrąžinimas į valdžią buvusių komunistų gerokai sulėtino karinių pajėgų reformas – jose vis dar per daug sovietinės sistemos raugo. Kariuomenės reikalus skiriama per mažai lėšų, Krašto apsaugos ministerija, ypač Lenkijoje, labiau primena senąją sovietų sistemą, o Vengrijos kariuomenės pasiruošimas pagal Vakarų standartus yra toli gražu nepakankamas. Kiek geriau pasirodė Čekų Respublika, bet ir ji dar nepakankamai tinkama įsijungti į NATO.

Be abejo, perskaitę šį reportažą, JAV Kongreso nariai lengviau atsikvėps, nes jis suteikia galimybę pasilaikyti „sveiką avį ir pasotintą vilką“: valstybėms, norintioms tapti NATO narėmis, bus pasiūlyta toliau ruoštis ir puoselėti viltį, o Maskva patenkinta, kad jos norams vėl nusileista. Galbūt JAV Kongreso nariams būtų naudinga paskaityti gen. Walker laišką apie lietuvių karių pasiruošimą...

UŽSIENIO LIETUVIŲ ATEITIS

1 DR. VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Prieš kiek laiko teko perliūti rėti vienos vyresnio amžiaus lietuvių moters, besiruošiančios mirti, specialiai sudėtus daiktėlius. Tarp jų buvo du plastikiniai krepšeliai su šerne. Pažymėjus, ką ji su ta šerne nori daryti, ji pasakė, kad vienas tų krepšelių reiks užpildyti ant jos kapo, nes tai esanti Lietuvos šernė ir ji būtina norinti, kad tėvyne šernėje būtų palaidota.

Toks atvejis turbūt pasitaikė ne vieną kartą. Lietuviai visuomet mylėjo savo šernę ir, net keliaudami svetur, neretai vedavo su šerne, tarsi savo „aknina“ sustiprinti ir savo meilę tėvynei patvirtinti. Ir taip tie Lietuvos šernės šuoniniai keliai su lietuviais po visą pasaulį, visur, kur lietuviai vyko.

O lietuviai vyko dažnai ir daug kur. Jie bėgo iš savo krašto, norėdami išvengti Rusijos caro kariuomenės; jie keliaiavo svetur savo geroms atostigoms ieškoti, kad galėtų, kiek daugiau užsidirbt užsienyje, grįžti namo ir ten patogių kurtis; jie keliaiavo savo giminių laukyti ir ne kartą su jais svetimoje šalyje pasilikdavo; jie keliaiavo į užsienį, norėdami išvengti mirties nuo komunistinio režimo; komunistų laikais jie keliaiavo į užsienį studijuoti, nes norėjo laisvą pasaulį pamatyti – ir gal jie tai darė pradedant komunistinio kabo (kurį joms buvo prievarta primesta); keliaiavo jie, bėgdami nuo komunizmo, pražūtiems egilio tėvams. Pagaliau jie tobekeiliauja ir dabar, po to, kai Lietuva vėl atstatė savo

nepriskaičiuojama. Nemanau, kad dabar kas nors su savimi nešasi žemės žiupnelius, dabar laisvoje Lietuvoje tos žemės yra daug ir daugeliui ji nėra taip jau miela. Dabar daugelis į užsienį vyksta, ieškodami geresnių gyvenimo sąlygų: duonos, uždarbio, šilumos ir šilto vandens. Dažniausiai visi vyko ir vyksta tik laikinai, taip kaip lietuviai iš savo krašto visuomet vykdavo. Taip kaip ir mes prieš 50 metų vykdome. Bet tas laikinumas, net nepastebint, prailgėjo; atsiranda nauji ryšiai, naujos sąlygos ir dienos tampa mėnesiais, mėnesiai metais, o metai eina dešimtėmis.

Mes kalbame apie didingą savo tautos istoriją, apie piliečių kančias, besileidžiančius mūšų protėvių, ir vis viliojame kažko gražaus, didingo, malonaus. Bet laikas bėga, o mes gyvename ir keičiamės su juo. Mes tarsi gyvename laiko mašinoje, kuri važiuoja pirmyn. Kur ji nuolatina, nei vienas nežino.

Pergyvenome tiek daug staigių istorinių pasikeitimų, kurie apstulbino ir pasaulį, ir mus. Daug vylėmės, daug laukėme ir dabar esame tarsi sustoję. Ne vienas mūsų gyvena dabartyje, kuri jau yra nublukusi, bijodami žvelgti į ateitį ir vengdami galvoti apie praeitį, kuri irgi jau blyksta, kaip dienos šviesa, besileidžiant saulei. Bet vis dėlto žmogus yra istorinė būtybė ir jo gyvenimas dabartyje labai trumpas: mes gyvename tarp praeties ir ateities, kartais stabtelėdami dabartyje. Norėdami dabartį geriau suprasti ir sau kažką planuoti ateitai, turime įsijungti į savo tautinę bei asmeninę istoriją. Turime grįžti į „laiko mašiną“, kurią galėtume judinti ir pirmyn, ir atgal, taip kaip būdavo rodoma sukurtoje fantazijos „laiko mašinos“ filmuose. Tie filmai buvo įdomūs, nes žūrovai galėdavo išsijungti iš savo realybės ribų, būtent, pasijusti, kad gali pražengti ir laika, ir erdvė.

Nežinau, kiek tai tikėtų mūsų laikams, bet norėčiau šia proga pamėginti su jumis pakeliauti tokia „laiko mašina“. Pamėginčiau ją pasukti į praeitį, sustabdyti dabartyje ir pavartyti į ateitį. Gal tai bus pakeliamas vaizduotėje, bet dažnai vaizduotė ir realybė labai daug skiriasi.

Margas užsienio lietuvių pasaulis

Lietuviai, gyvenantys už Lietuvos valstybės ribų, yra vadinami įvairiais vardais. Anksčiau jiems apibūdinti buvo vartojami žodžiai pabėgėliai, tremtiniai, emigrantai, o paskutiniaisiais metais pradeda įsipiiliti žodis išeivija. Kuris pavadinimas yra teisingas, sunku pasakyti. Tai priklauso nuo laiko ir būdo, paliekant Lietuvą. Nemanau, kad būtų priimtina vadinti lietuvių, gyvenančių Sibire, išeiviais, nes jie ar jų tėvai buvo ten jėga išgabenti, t.y. ištremti tiksliaja šio žodžio

prasme. Ar galima vadinti karo metu nuo komunizmo pasitraukusius lietuvių emigrantais ar išeiviais? Abejoju, nes jie buvo politiniai pabėgėliai, t.y. irgi tremtiniai tam tikra prasme. Buvo lietuvių, kurie į užsienį išvyko prieš Antrąjį pasaulinį karą ir ten pasiliko, kai Lietuva buvo okupuota. Kaip reiktų juos vadinti? Dabar, per paskutinius metus į užsienį yra išvykusi nemaža grupė žmonių, norinčių pagerinti savo ekonominį stovį. Daugumos tikslas yra išvykti į Vakarus padirbėti ir grįžti atgal su stipresniu ekonominiu pagrindu. Ne vienas jų tai ir daro. Atrodytų, kad jie yra ekonominiai emigrantai, bet nemanau, kad jie save tokiais laiko, nes nesiruošia svetur pasilikti ir daugiausia tokiame pasilikimui net teisių neturi. Taigi yra margas užsienyje gyvenančių lietuvių pasaulis. O jei mes pamėginsime į kitus kraštus pažvelgti, tai šis margumas dar padidės. Gan

gausios lietuvių grupės jau nuo seniai gyvena Pietų Amerikoje: Argentinoje, Brazilijoje, Kolumbijoje, Venecueloje, Urugvajuje ir t.t. Daugelis jų jau sunkiai susikala lietuviškai; ne vienas jau yra kilęs iš mišrių šeimų. Bet jie vis tiek save laiko lietuvių ir ten pasiliko, kai Lietuva buvo okupuota. Kaip reiktų juos vadinti? Dabar, per paskutinius metus į užsienį yra išvykusi nemaža grupė žmonių, norinčių pagerinti savo ekonominį stovį. Daugumos tikslas yra išvykti į Vakarus padirbėti ir grįžti atgal su stipresniu ekonominiu pagrindu. Ne vienas jų tai ir daro. Atrodytų, kad jie yra ekonominiai emigrantai, bet nemanau, kad jie save tokiais laiko, nes nesiruošia svetur pasilikti ir daugiausia tokiame pasilikimui net teisių neturi. Taigi yra margas užsienyje gyvenančių lietuvių pasaulis. O jei mes pamėginsime į kitus kraštus pažvelgti, tai šis margumas dar padidės. Gan

Ligi 1990 m., kai buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė, visi, Vakaruose gyvenantys, lietuviai kūrė savo egzistenciją ir stengėsi išlaikyti lietuvių kalbą bei lietuvišką kultūrą, nes tikėjo, kad Lietuva atgims ir kad jie, ar jų vaikai, galės vėl grįžti į savo tėvynę.

(Bus daugiau)

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
informacijos skyrius
Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
Tel: (703) 471-1711

ŽVILGSNIS Į LIETUVOS EKONOMIKĄ

BIJO NAUJOS VALDŽIOS

„Mažeikių naftos“ vadovai „Lietuvos rytui“ pareiškė, kad jie, prisimindami „Lietuvos naftos“ junginio įstatymo svarbą, nerimauja dėl G. Vagnoriaus grįžimo į valdžią. Rugpjūčio 25 d. priėmus įstatymą, Konservatorių valdybos pirmininkas G. Vagnorius įspėjo, kad po rinkimų į Seimą įstatymas bus dar kartą svarstomas.

„Mažeikių naftos“ vadovai „Lietuvos rytui“ priminė kai kuriuos buvusios G. Vagnoriaus vyriausybės sprendimus, skaudžiai atsiliepiusius jų įmonei. „Didėjant iš Rusijos gabenamos žaliavos kainoms, G. Vagnoriaus vyriausybė neleido didinti naftos produktų kainos. Tokia politika buvo panaši į eksperimentą, todėl bijome dar kartą tapti eksperimento objektu“, — sakė įmonės ekonomikos ir finansų direktoriaus pavaduotojas Leonas Garbenis.

Tuo tarpu akademikas Eduardas Vilkas juokingomis pavyzdžių gamyklos vadovų kalbas, esą kai G. Vagnorius buvo premjeras, gamykla patyrė 50 mln. dolerių nuostolių. Pasak jo, reikėtų klausyti pačių naftos perdirbimo gamyklos vadovų, kiek jie padarė nuostolių valstybei, metų metais dirbdami trečdaliu pajėgumu. E. Vilko teigimu, šiuo metu naftininkų reikalai klostosi visai neblogai. Jie gavo ir pinigų, ir žaliavos, tačiau patys naftininkai prisi-
bijo, ar galės parduoti visą perdirbtą produkciją.

„Mažeikių naftos“ vadovų teigimu, šiemet Lietuvoje yra kur kas mažiau kontrabandinio naftos produktų negu pernai. Įmonės ekonomistai apskaičiavo, kad pernai dėl prekybos kontrabandinio kuro Lietuvos biudžetas neteko 208 mln. litų. Naftos produktų pernai į Lietuvą daugiausia patekdavo per tariamą tranzitą geležinkeliais. Padėtis pasikeitė, kai vyriausybė įvedė išankstinį mokesčių mokėjimą už gamykloje pirktą produkciją, o „Mažeikių nafta“ įkūrė apsaugos tarnybą, krovinių lydinčią iki gavyjos. Pasak įmonės generalinio direktoriaus Gedimino Kiesaus, sugriežtintos Valties saugumo bei muitinės darbuotojų veiklos rezultatai akivaizdūs: pernai gamyklos talpyklos buvo nuolat pilnos dėl mažos apyvartos, o dabar parduodama viskas.

STABDO LIETUVIŠKOS TEKSTILĖS EKSPORTĄ

Europos Sąjunga nuo spalio 26 d. įvedė muitus 15 pavadintų lietuviškos tekstilės, trikotažo gaminiams ir siuviniams. Lietuva išnaudojo be muitų tekstilės ir trikotažo gaminių importo kvotą. Iki metų pabaigos už Europos Sąjungą įvežamus gaminius reikės mokėti 12-13 proc. muitus. Kaip rašo „Lietuvos rytas“, kryžiaus žygį prieš Lietuvos tekstilę šįkart organizavo Portugalija. Pasak Pramonės ir prekybos ministerijos sekretoriaus A. Pečiulio, šis Europos Sąjungos sprendimas gali turėti įtakos daugeliui lengvosios pramonės įmonių. Lengvosios pramonės gaminiams taikomi 12-13 proc. muitai atitinka šalies lengvosios pramonės įmonių vertę. Yra tvirtinančių, kad šis sprendimas Lietuvos įmonėms gali turėti tragiškų padarinių, nes didžioji dalis šios rūšies produkcijos yra eksportuojama į Vakarų Europą.

Europos Sąjunga ieško naujų

rinkų, todėl nori mus laikyti tarnų vietoje. Vertėtų pagalvoti, ar naudinga stoti į Europos Sąjungą, — sakė Lengvosios pramonės įmonių sąjungos prezidentas Jonas Kartiauskas. Įmonėms lieka pakaitalas — Nepriklausomų valstybių sandraugos šalių rinka, tačiau Rusija taip pat nustatė didžiulius muitų mokesčius Lietuvos tekstilėi.

Įmonių vadovai sako, kad sumažės įmonių pelnas, tačiau dauguma jų turi užsienio bendrovių užsakymų ne tik šioms, bet ir kitiems metams, todėl gamybos apimtį mažinti negalės.

Austrai į bendrą Lietuvos ir Austrijos įmonę „Kateks“ investavo apie 21 mln. litų. Lietuvoje iš acetatinio siūlų gaminti pamušaliniai audiniai, kurie vėliau siunčiami į Austriją. Vien šiemet į Austriją planuojama eksportuoti iki 3,3 tūkst. tonų audinių. Už šią produkciją gali tekti mokėti muitus, ir ji nebūtų konkurencinga. Panaši grėsmė pakibo ir virš bendrosios Lietuvos ir Vokietijos įmonės „Leksas ir Calw“, gaminančios vilnonius audinius.

AR BUS TURTINGAS TURTO BANKAS?

Kaip žinoma, vietoje bankrutavusio „Aurabanko“ kuriamas Turto bankas, kuris perims kitų bankų blogas paskolas. Turto banko kūrimas Lietuvoje vertinamas priekartingai. Seimo Biudžeto ir finansų komiteto narys, konservatorius Juozas Listavičius mano, kad Turto bankas — tai katė maiše. Iš šio banko įstatų neišaiškėja, kaip blogos paskolos bus išperkamos: kiek bus duodama, tarkim, už 1 milijoną skolų — tūkstantis ar šimtas litų? Kas nustatys tikrąjį blogos paskolos įkainį? Kitas Seimo narys, buvęs ekonomijos ministras, Julius Veselka mano, jog blogai, kad Seimas nepareikalavo analizės, kas geriau: gaivinti bankus, skiriant tam milijonų pinigų ir išimant gamyklos paskolas, ar leisti jiems bankrutuoti. Jis mano, kad Turto bankui geriausia atveju gali pavykti atgauti tik trečdali bankuose išvaistytų milijonų.

„Lietuvos aidas“ spausdina pokalbį su Turto banko valdybos pirmininku Eugenijum Maldeikiu. Jis pripažįsta, kad bus labai nelengva įstatyti turto, kurį perims naujasis bankas, kainą. Bus blogai, jeigu ji dabar įvertins daugiau, negu ateityje galės parduoti. E. Maldeikis sako, kad Turto bankui gali tekti perimti už paskolas įkeistas įmones, poilsio ir gyvenamuosius namus, viešbučius, piliutes, sandėlius, automobilius ir daug ko kito. „Čia ir prasideda mūsų tikroji veikla — ieškoti būdų, kad tas turas būtų pelningai parduotas ar išnaudotas. Perimtos įmonės ieškoime investuotojų čia ir užsienyje, mėginsime atgauti vinti jų veiklą ir gauti pelną“, — sako p. Maldeikis.

Numatoma, kad bus perimtos probleminės paskolos iš trijų pertvarkomų bankų: Valstybinio komercinio, Taupomojo ir Akcinio inovacinio. Prognozuojama, kad nominali paskolų, perimtų iš šių trijų bankų, vertė, gali būti apie 700 mln. litų. Vakaruose panašių agentūrų veiklos naudingumo koeficientas yra 70 proc. Turto banko valdytojas mano, kad pas mus jis bus apie 30 proc.

Darius ir Girėno paminklas Marquette Parke, prie California ir 67 gatvės. Nuotr. Stasio Žilėvičiaus

GRAUDUMĖLIAI IR SMAGUMĖLIAI

PETRAS PETRUTIS

Naujųjų metų pirmą dieną, beveik patį vidurdienį, išėjau pasivaikščioti ir pasidaryti po Marquette Parką. Buvo apsiniaukusi nešalta diena. Eju California gatve. Priartėjau prie Lithuanian Plaza C., žvilgtelėjau į dešinę pusę. Dešinėje matoma lietuvių įsteigta ir lietuvių jėgomis pastatyta Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčia. Čia pat ir didžiuliai lietuvių Šv. Kryžiaus ligoninės pastatai, o kiek toliau ir lietuvių Šv. Kazimiero seulių vienuolynas. Dar truputėlį pajėjęs pirmyn, negalima nepastebėti lietuvių gydytojo dr. Jono

Adamavičiaus valdomų ALVU-DO namų.

Stabtelėjau prie California — Marquette Rd. sankryžos. Mano akys nukrypo į Darius-Girėno paminklą. Jis pastatytas Atlanto vandenyną perskridusiems ir Vokietijoje žuvusiems mūsų tautos didvyriams. Ach, kokio nelemto ir apgailėtino likimo sulaukė tas mūsų paminklas! Negeri žmonės niekina ir niokoja šį Amerikos lietuvių pastangų vaisių. Žiūrį ir nenoriu tikėti. Paminklo priekyje iškrypusiomis raidėmis užrašyti nešvankūs žodžiai. Kitados, kiek pamenu, paminklo priekyje būdavo dedami gėlių vainikai. Kitoje vietoje išpašyta širdis. Čia, sakau, tikriausiai bus kokio nors romantiškai nusiteikusių žmogėno darbas. Kitur išrašyti vyriški ir moteriški vardai, skaičiai, įskaitomi ir neįskaitomi žodžiai. To negana, vos porą gerų žingsnių nuo paminklo, pūpojo kažin kokio nevykusio žmogystos pridėbta „krūva“.

Reikia pasakyti, kad 1935 m. lietuvių pastangomis pastatyta ir lietuvių vyksu pašventinta paminklą jau slegia senatvės našta. Žiemos šaltis ir vasaros šiluma (sniegas ir lietus) jau ardo marmuro luitus. Galima manyti, kad prie ardomojo darbo prisideda ir nenaudingai, kurie yra visiškai praradę atsakingumo jausmą. Bjauru, nemalonu ir, atvirai pasakius, — graudu. Kažin ar nereikėtų kam nors iš mūsų, kol dar nevelu, susirūpinti susidariusia padėtimi?

Padūmojės ir patyliukais lietuviškai nusikeičęs, patraukiau į parko gilumą. Bėdindamas pro futbolio aikštę, kurioje kadaise rungtyniaudavo lietuvių futbolininkai, pamaniau besiganantį laukinių žąsų būrį. Menu, prieš daugelį metų, apylinkės lietuviai penėdavo žiemoti pasilikusias žąsis. O, didesniems šalčiams užėjus, tas žąsis net parsinešdavo į savo namus, glo-

bodavo, šildydavo savo garažuose. Žingsniuodamas stebėjau žąsis, aplink skraidančias žuvelas ir bėginančias voveraites. Mačiau pravažiuojančius policijos automobilius. Tik nemačiau nei vieno praeinančio žmogaus. Žmonės, sutikę Naujuosius metus, tikriausiai poilsavo savo namuose.

Tolėliau pajėjęs, sustojau prie ežerėlio. Nors, tikrai pasakius, vargu ar ji galima vadinti ežerėliu. Manysčiau, kad teisingiau būtų ji pavadinus prūdu. Žmonės, orui atšilus, jame žvejojai ir pagauna žuvį. Dabar prūda dengia nestoras, aptiręs ledas. Lėdo paviršiuje riogso apversta statinė, gaiviamųjų gerimų tušti buteliai ir tikriausiai tuščios konservų dėžutės. Atidžiau pažvelgęs, pamaniau prie ledo prisilūsius „Laisvosios Lietuvos“ laikraščio lapus. Ką gi, koks nors mūsų tautietis, atsiedęs prie prūdo skaitė laikraštį ir paskaitęs paliko. Vėjas tą laikraštį nupūtė į vandenį.

Grįždamas namo, užtikau ant suolo besidindį vyresnio amžiaus moterį. Greta jos tupėjo šunelis. Moteris, mane pamatiusi, nusišypsojo. O aš juoju suvokiau, jog ji turėtų būti tėvynainė. Neapsiraukiau. Palabinau ir palinkėjau geriausios sėkmės Naujuosius metuos. Susipažinus užsimėgė šnekta.

— Ar nešalta, — klauselėjau moters.
— Ne. Nešalta. Esu šiltai apsirengusi.
— Ar nebijote?
— O, ko gi man bijoti! Aš ne viena. Mane lydi „Sargis“.
— Tai, kad jis neloja ir neatrodo, kad jis būtų vertas tikro „Sargio“ vardo.
— Loja, loja. Ir dar kaip loja! Tik dabar tyli. Mat jis nujaučia, kad jūs esate lietuvės.

Va, tai tau, pagalvojau. Aš lietuvis, ji lietuvė, o šunelis, jos žodžiais tariant, jaučia, kad aš esu ne koks lapsardukas, kaip Aukštaitijoje būdavo sakoma, bet lietuvis, Marquette Parko gyventojas. Smagu. O jeigu jau smagu, tai ko gi daugiau bereikia? Na, nebent tikėtis, kad 1997-ji metai bus geresni už praėjusius.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. R. Jankauskas, tel. 708-999-2658.

ELEKTROS ĮRENGIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVIEKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšt. S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
2208 1/2 West 98th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 891-8854

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5859
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Partneris ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterinė FAX pagalba
- Nuosavybės įrašavimas valdai
- Perkama ir parduodama namas
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaide

HELP WANTED

Ieškoma moteris, kuri galėtų paimti 8 m. mergytę iš mokyklos (43 St. & Taiman Ave.) ir pabūti su ja 3 ar 4 val. Skambinti nuo 6 v.v.:
773-888-0725.

Stebinti reikalinga skubios asistentė. Reikia mokėti naudotis pramonine mašina. Darbas pasitinku tvarkaraščiu (savaitgaliais, vaktais). Apie 30 val. per savaitę. Midway aerouosto apylinkė. Skambinti: (847) 257-1503

LAISVĖ FONDAS Lietuviškai Kultūrai Ugdyti Leidiniai

Vytautas Volertas — ANGELAMS VEDANT, VELNIAMS PAIKIOJANT. Atsiminimai. 206 psl.	\$8.00
Jonas Mikėlinas — NORS NESVIETĖ LAIMĖJIMO VILTIS. Romanas, laimėjęs JLF rezistencinio romano premiją.	\$8.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO SARGYBOJE I tomas. Raštai 1983	\$10.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO SARGYBOJE II tomas. Raštai 1994	\$10.00
Vytautas Vaitiekūnas — VIDURNAKČIO DOKUMENTAI III tomas. Raštai 1996 — 647 psl.	\$10.00
Lukša-Daumantas — LAISKAI MYLIMOSIOMS. Čikaga, 1994	\$10.00
Antanas Paškus — EVOLUCIJA IR KRIKŠČIONYBĖ. 1988	\$6.00
Antanas Paškus — ASMENYBĖ IR RELIGIJA.	\$6.00
Antanas Paškus — SAŽINĖ	\$6.00
Antanas Paškus — ŽMOGAUS MEILĖS. 1995	\$6.00
Juozas Brazaitis — RAŠTAI. II, III, IV, V, VI t. po \$15.00. Visi (5) tomai	\$50.00
Liudas Dambrauskas — GYVENIMO AKIMIRKOS I t. Sibiro tremties atsiminimai	\$10.00
Liudas Dambrauskas — GYVENIMO AKIMIRKOS II t. Sibiro tremties atsiminimai	\$8.00
Vidmantas Valiulaitis — ŽYGIO DRAUGAMS — Lietuviška publicistika — Algiminto/Sajūdo laikotarpis — Kaunas 1996 — 515 psl.	\$20.00

PASTABA. VISUS ŠIUOS LAISVĖ FONDO leidinius galima gauti DRAUGE arba: LAISVĖ FONDAS c/o A. Pargauskas, 8908 Butterfield Ln. ORLAND PK IL 60462. USA. Prie knygos kainos pridėdama supakavimo ir pašto išlaidos.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS SUTEMOS

1939-1940

Kazys Štorkas

Atsiminimai ir dokumentai

Leidėjo žodyje Tomas Remekis, Ph.D. rašo: „Autorius prisiminimus rašė remdamasis išsargiai išrinktais dokumentais, kuriuos išleido ir paslėpė po įėjimo į Lietuvos atstatymo Berlyną“. Šio didžiulio valžalo išleidimą parėmė Akademine skaudios leidykla Chicagoje. Leidykla „Lietuvos Irontika“ — AB „Vilpa“ Chicago-Vilnius 1996, didelio formato, 488 psl., keti viršeliai.

Kaina su pasiuntimu JAV — \$25.00
P.S. Iliuzinąs gyventojai dar pridėdama valstybės mokesčio 8.75% (\$1.75).
Užsakymus atsiųsti „Drauge“ adresu.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lvov, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074
Chicago: 312-236-3388
Los Angeles: 213-934-5151

Montreal, P.Q.: 514-844-2674
Toronto, Ont.: 416-236-4242
Toll-free: 800-223-0593

Nepagydomos sunkiosios ligos atima iš mūsų artimųsiamus, draugus ir gerus pažįstamus. Artimo draugo netekimas sukrečia žmones, ypač kai tokia žinia ateina džiaugsmingų Kalėdų laikotarpiu.

Prieš daugelį metų iš Čikagos į Kaliforniją persikėlė gyventi vienas pirmųjų baletų šokėjų nepriklausomoje Lietuvoje Adolfas Butkus su žmona Nina. Čia išgyvenęs 25 metus, mirė, labai ilgai sunkiai sirgęs, gruodžio 7 d., 11 val. val. ryte. Po trijų dienų būtų sulaukęs 90 metų amžiaus.

1937 m. balandžio 25 d. vedė Oną Duobaite, draugu ir šeimos narių vadinamą Ninos vardu. Su ja išgyveno 59 metus. Ekonominėi šeimos padėčiai gerinti buvo įsteigęs nuosavą agentūrą ir tapo impresariju, kviesdamas žymius užsienio menininkus gastrolėms Lietuvoje. Jo kviečiamųjų svečių tarpe buvo daug pasaulinių garsonybų, kaip rusas bosas Fedor Šaliapin, italai tenorai Totto Scipia ir Totti del Monte, pianistai Josef Hoffmann, Arthur Rubinstein šokėjas Asaf Messerer, smuikininkas Zimbalist, kompozitoriai Oskar Strock ir Aleksandras Vertinski.

Sovietams 1944 m. veįiant vokiečių kariuomenei ir artėjant prie Lietuvos, Butkai su 4 metų dukrele Rita pasitraukė į Vokietiją. Berlyne, iš dalies Adolf pastangomis, lietuvių meninin-

Velionio gedės jo mylima žmona Nina, dukrė Rita su vyru Jurgiu Juškaitiu ir jų vaikai: Gregis, Andreja ir Andrius, brolis Henrikas Butkus su žmona Marija ir šeima, tolimesnieji giminės Lietuvoje ir gerie draugai Amerikoje bei tėvynėje. Tebūnie Tau, mielas drauge Adolfai, lengva svetingos Kalifornijos žemė.

A black and white photograph of a town with a prominent church featuring a tall, dark steeple. The church is situated on a hill, overlooking a cluster of buildings and a body of water in the foreground. The image is framed by a thick black border.

„DRAUGO” RĖMĖJAI

pro-proanūkas.
Tel. 630-832-3474.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

KAZIUKO MUGĖ
ČIKAGOJE

Čikagos skautijos Kaziuko mugė, šimtmetis jau 40-ji, vyks kovo 2 d. Jaunimo centre.

Mugė bus pradėta 10 val. ryto šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje. Po Mišių, 11:15 val. ryto, Jaunimo centre vyks oficialus mugės atidarymas.

Čikagos skautai ir skautės jau ruošiasi šiam metiniam savo renginiui – skautijos sumanymo ir nagingumo šventei, planuodami, kad ji būtų įvairi ir įdomi visų amžių lankytojams. Tikimasi ir šimtmetį sulaukti gausių lankytojų, kurie savo atsilankymu parems Čikagos skautijos jaunimo veiklą. Visi kv. čiami ir labai laukiami.

A. Smilgys, mūsų skaitytojas iš Kanados, parėmė „Draugą“ 100 dol. auka. Linkėdami sėkmės 1997 metais, reiškiamo nuodirdžią padėką.

Atsilaikymas. Praėjusį šeštadienį, sausio 11 d., išspausdintoje Alex Navardausko korespondencijoje „Metinis Šakietų klubo susirinkimas“ yra klaidų. Autorius rašo: „Susirinkimo metu nutarta nario mokestį apmokėti buvusiam valdybos nariui, ciceriui Pranui Sideravičiui, kuris yra patekęs į senesniųjų žmonių globos namus...“ Iš tikrųjų Pranas Sideravičius jau nuo 1988 metų gyvena dukters Romos Murphy šeimoje, Indianapolis, IN, niekuomet senelių globos namuose nėra buvęs ir nesiruošia ten persikelti. Jį nuodirdžiai globoja dukra Roma. P. Sideravičius yra sulaukęs 96 metų amžiaus.

Skelbimai

x Sigutė ir Juozas Užupiai, atsiuntė \$170 – jų globojamam našlaičiui Lietuvoje pratesdami globą sekantiems metams. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas.

(sk)

x TRANSPAK įstaiga LE-MONTE veikia savaitgaliais: penkt. 3 v. p.p. – 7 v.v.; sekmd. 8:30 v.r. – 1 v. p.p. Transpak tel. Lemonte: 708-257-0497.

(sk.)

x Algimanto Kezlo fotografijos Cityscapes II ir Zino Kazėno tapybos parodos Lietuvių Dailes muziejuje, Lemonte š.m. sausio 18 – vasario 9 d. Atidarymas šešt., sausio 18 d. 7:30 v.v.

(sk)

x A. A. Julijai Balučiui mirus, jo šviesiam atminimui Aldona ir Antanas Minelgai iš Olympia, WA aukoja Lietuvos našlaičių globai \$50.

(sk)

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 1-773-776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėdint. 9 v.r. iki 1 val. p.p.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzeko muziejaus)
Tel. 312-582-4500
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Kasdien 9 v.r. – 5 v.v.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Šiomet Jaunimo centrui sukanka 40 metų nuo įkūrimo. Sukaktį paminėti Lietuvių meno ansamblio „Dainava“ ruošia koncertą, kuris įvyks kovo 9 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Visi, kurie yra praėityje pasinaudoję JC paslaugomis, kurie dabar savo veiklą vysto JC patalpose ir kurie ateityje žada į šią mums, lietuviams, svarbią vietą užklysti, prašomi pasitvėrėti kovo 9 datą ir koncerte būtinai dalyvauti.

Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ Čikagos skyriaus metinis susirinkimas įvyks sausio 19 d., sekmadienį, 12 val. Jaunimo centro patalpose. Susirinkimo metu bus perskaityti centro valdybos žiniaraščiai, valdybos pareigūnų ir kontrolės komisijos pranešimai, aptariama skyriaus veikla, Laisvės kovų muziejiaus ir kiti reikalai. Kviečiame visus skyriaus narius susirinkime dalyvauti.

Praėjusio ketvirtadienio naktį ir penktadienį Čikaga bei apylinkės gavo pirmąją šios žiemos „rimtą“ sniego dangą. Nors patįmet mieste iškrito apie 6 coliai sniego, šiaurėsietį jo gavo lygiai daugiau – kai kur netoli 8 colių. Vidutinis žiemos sniego kritulių dydis yra apie 40 colių. Per pastaruosius 30 metų daugiausia sniego iškrito 1967 m. – rekordinis kiekis buvo 90 colių! Patįmet mieste didesnių susisiekimo problemų sniegas nepagrindins, nes buvo paleisti ir pagrindines gatves visi sunkvežimiai su druska ir „plūgiais“. Šalutinės gatvės kol kas liko nevalytos, bet žadama ir jas netrukus sutvarkyti, jeigu neprivers daugiau sniego.

IŠ ARTI IR TOLI

J. V. Duncia

JONAS VYTAUTAS
DUNCIA LAIMĖJO
CHEMIJOS DRAUGIJOS
1997 M. PREMIJĄ

Jonas Vytautas Duncia, gavęs chemijos bakalauro laipsnį iš Michigano universiteto 1976 metais ir chemijos daktaro laipsnį iš Princeton universiteto 1981 metais, o metais po to pradėjęs dirbti DuPont imonėje, kartu su kitais dviem DuPont chemikais – David ir J. Carini ir Pancras C. Wong bei Merck tyrimų laboratorijų veterinarium Ronald S. Eydelloth ir gydytoju Michael R. Goldberg, laimėjo amerikietiškos Chemijos draugijos 1997 metų premiją už grupinį išradimą naujos grupės vaistų kovai prieš aukštą kraujospaudimą. Tai yra gan paprastos molekulos, kurių šimtus susintetavo Duncia ir Carini. Pirmutinė molekula „Posartanas“ yra jau vartojama gydyti jnuo 1995 metų Cozaar vardu. Dupont ir Merck įsteigė bendrą imonę šiam uždaviniui ir pasaulinius pardavimus gali viršyti bilijoną dolerių dešimtmečio gale. Nauji vaistai nesukelia kosulio, galvos skausmų ar sutinimo.

Saulius Šimoliūnas

RENKASI POSĖDŽIUI

Juozas Ardyas, Vytas Maciūnas, Regina Narušienė, Liūda Rugienienė ir Donatas Skucas, JAV LB atstovai Komisijoje su Lietuvos Respublikos Seimu, posėdžiaus Detroite š.m. sausio 18-19 d.

TAUTOS FONDAS
PRANEŠA

Gruodžio pradžioje Tautos fondo išsiuntinėjo vėjus laiškus savo aukotojams. Šio vėjus tikslas – patikrinti aukotojų pavardes, vardus ir surinkti kiek galima daugiau nuotraukų bei medžiagos Tautos fondo knygai-istorijai. Iš daugelio vietovių jau pasigirdo atgarsiai, kad laiški pasiekė Tautos fondo aukotojus, net mėnesį pavėlavę, todėl Tautos fondo vėjus pratesiamas iki š.m. kovo 1 d., gavusieji laiškus, maloniai prašomi į juos nedelsiant atsakyti.

RUOŠIAMOS POLITINIŲ
STUDIJŲ DIENOS

Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero parapijos salėje, š.m. sausio 25-26 d. Lietuvių fronto bičiulių Los Angeles sambūris ruošia jau 30-tąsias politinių studijų dienas, kurių tema yra „Lietuva ir išeivija“. Svarstybos ir su paskaitomis dalyvauja: dr. Vytautas Bieliauskas, dr. Jonas Račkauskas, kun. Antanas Saulaitis, SJ, Violeta Gedgaudienė, Žibutė Brinkienė – Alex, Jonas Kairėvičius, Algis Raulinaitis, Ignas Medziukas, dr. Algirdas Kanauka, Zigmas Viškanta, Gediminas Lešys, dr. Zigmas Brinkis, Vytautas Vidugiris. Pabaigos šodį tars (sekmadienį, sausio 26 d.) poetas Bernardas Brazdžionis.

(sk)

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųgti: 3208 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

BALTAS DŽIAUGSMAS

Krinta sniegulėlės baltos
Man ant rankų, man ant kojų.
Nors vis sninga, nors ir šalta,
Su rogutėmis aš važiuoju.

Man rogutės – mano žirgas
Be žaboklių ir be balno
Lekia, sniegulėlės mirgant,
Nuo kalnelio į pakalnę.

Bėga į namus, kam šalta,
O aš liks čia su vėju
Sveikinu žiemužę baltą
Ir rogutėm čiuožinėju.

Laimutis B. Švalkus

SAUSIO MĖNUO

Sausio mėnuo gausus įvairiais įvykiais, kuriuos svarbu prisiminti ir atkreipti į juos dėmesį. Sausio mėnesio 1 dieną prasideda Naujieji Metai. Apie juos jau buvo rašyta praėjusio „T. Žv.“ laidoje.

Šio mėnesio 8 dieną, 1547 metais, buvo išspausdinta pirmoji lietuviška knyga. Šiais metais visas lietuviškas pasaulis švenčia 450 metų jubiliejų. Tai labai svarbus įvykis, kurį plačiau paminėsime vėliau.

Negalime pamiršti 1991.1.13, kai rusų tankai traukėsi iš Lietuvos. Likusią Prūsijos žemę, vadinamą Karaliaučiaus rimi, neteisėtai valdo buvę Lietuvos okupantai rusai.

1927.1.15 Lietuvos savanoriai kariai atsiėmė iš prancūzų Klaipėdos uostą ir dalį Prūsijos žemės. Likusią Prūsijos žemę, vadinamą Karaliaučiaus rimi, neteisėtai valdo buvę Lietuvos okupantai rusai.

1927.1.27 mirė arkivysk. Matulaitis, dabar palaimintasis, kuris įsteigė Lietuvos bažnytinę provinciją ir atpalaidavo Lietuvos bažnyčiai nuo kitatautių vyksupijų įtakos. Be to, įsteigė Šv. M. Nekalto Prasidėjimo seserų vienuoliją, kurios centras yra Putname. Ją labai naudinga religinė veikla yra jaučiama JAV ir Lietuvoje.

Yra ir daugiau pažymėtinų įvykių, bet čia paminėti yra svarbiausi, kurių mes negalime pamiršti. Jei kur nors šie įvykiai bus minimi, nueikite su tėveliais ir juose dalyvaukite.

Redaktorius

KALĖDŲ EGLUTĖ
(Pabaiga)

Jie tik suplanavo sparnais ir nusukėbo ten, kur juos vedė gražiausioji iš visų žvaigždžių, Betliejaus žvaigždė.

Jiems nuskrudus, naktis pro šalį grįžo Kalėdų senelis, išvežiojęs dovanėles geriems vaikeliams.

Girioje buvo tylu, tik varpeliai, pakabinti elniams po kaklais, skambėjo tarp ažuolų ir pušų.

Kaip daugel kartų, taip ir dabar, jįsai būtų pravažiavęs Sigutės pirkelė, visai jos ne nepastebėjęs.

Staiga jįsai sustabdė savo elnius ir pasitrynė akis.

Ar aš apsisapnavau, ar iš tikrųjų čia taip šviesu tarp girios medžių?

Jįsai išlipo iš rogiių ir pro krūmus išėjo į aikštelę, kur švietė ir žėrėjo Sigutės eglutė.

Tai gražiausia Kalėdų eglutė, kokią tik esu matęs! – kalbėjo jįsai, negalėdamas atsigerėti.

Tik štai jįsai nutilo ir susirūpino.

Fėrnės
ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

Šiandien Lietuvoje yra daug tokių vaikelių, kaip ir paukštelio, kurie tik gali pro langą pasižiūrėti į pasiturinčių žmonių gyvenimą.

V. Stančikaitės piešinys

RUDENS STEBUKLAJ

– Kaip tai galėjo atsitikti, kad aš čia neatvežiau jokios dovanėlės, – tarė jis ir greitai grįžo į roges.

Elniai kaip vėjas nušvilpė per miškus ir laukus į tenai, kur labai toli buvo Kalėdų senelio namelis.

Pasiėmęs visokių dovanėlių, jįsai grįžo sukrėvė jas po eglutę. Buvo ten dežūčiai, žaisliukai, lėlytės, gražūs batukai ir daug kitų daiktukų. Pačioje apačioje jįsai pakabino kelis varpelius, kuriais žaidė ir skambino iš po šakų išlindę zuikučiai, krutindami snukučiais.

Jie žaidė ir bėginėjo taip švelniai, kad nė vienas žabelis netrakstėlejo jiems po kojų. Tačiau našlaitėlė Sigutė vis tiek išgirdo jų strakskėjimą ir nubuvo.

– Motiute! – šuktelėjo jįsai. – Kaip šviesu ir gražu – jau Jėzuliukas gimė!

Senutė pribėgo prie lango ir išvydo Kalėdų eglutę, kuri švietė iš spindėjo vidury nakties. Kai jos taip žiūrėjo, iš labai toli Sigutė su motiute, išgirdo balsus. Buvo tai giesmė, bet tokia daili, kad žemėje niekas negalėjo taip skambėti.

Mergytė su senele suprato, kad taip giedoti gali tik dangaus angelai. Ir jos žinojo, kad tai valanda, kad Betliejaus mieste, paguldys ant šieno, gimė Dievulėlis.

Ir jų širdys buvo pilnos džiaugsmo.

A. Vaičiulaitis

KARVĖ, OŽKA, AVIS
IR LIŪTAS

Draugauti su galingais niekad nesusu. Šią tiesą gali pasakėti palydėti.

Ožkų, karvė, nuolat skriaudžiama avis ir liūtas vaikštinėjo po miškus kartu. Nudobti (užuosti) didžiulį, stiprų elnią jiems pasisekė. Pašarintose grobi, liūtas ir draugas taip prabyla (sako): „Imu aš pirmą dalį, nes liūtu esu vadinamas, o antra duosite patys, nes esu narsus, trečioji teks dėl to, kad galios daug turiu, o kas ketvirtą ima, tas smarkiai nukentės“. Taip vienas nelabai viską sugrėbė (pasiėmė).

Reikia tą uždavinį apversti, tada gausime $X = 1 \times 1$

Fedras

GALVOSŪKIO NR. 50
ATSAKYMAI

1. 101 metais prieš Kristaus gimimą romėnai pirmieji įjungė vandenį girtoms sukti. 2. Sevaržėlės (clip) išradėnui norvegui Johano Valerio garbei 1989 m., Oslo mieste buvo pastatytas 7 metrų aukščio sevaržėlės paminklas, sverias 600 kilogramų. 3. 70 metais po Kristaus gimimo, kiniečiai, gydymo tikslais, pradėjo vartoti hipnozės, auto sugestiją ir meditaciją. 4. 12 mėnesių arba 365 parų kalendorių išrado egiptiečiai, maždaug 4200 – 2700 metais prieš Kristaus gimimą. 5. Vėzuvius prasižėrė 79 metais po Kristaus Gimimo ir pelenais palaidojo Pompėjos mieste, kuris buvo atrastas 1592 metais.

GALVOSŪKIS NR. 66

1. Kiek raidžių turi abėcėlė?
2. Šaltis moko šaltukus,
Kaip statyti – – – – –
Kaip žodelį – – – – –

Ir dainelę – – – – –

Vietoje brūknelių irrašysite raides, iš kurių susidarys reikšmingi žodžiai, tinkantys šiam trumpam eilėraščiui. Už abu galvosūkius 5 taškai.

Atsiuntė Lindrė Šilėnaitė

GALVOSŪKIS NR. 67

Kai mažas keltas prisipildė keleiviais, laivo inžinierius paprašė laivo aptarnautoją, kad suskaičiuotų visus laive esančius žmones. Tarnautojas suskaičiavo pasakė, kad laive yra 59 žmonės. Pasirodo, kad laive buvo daugiau moterų, negu vyrų. Santykis 2:1. (Vietnam vyrai – dvi moterys). Parašykite, kiek buvo vyrų laive? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 68

(Žiūrėkite piešinėlį)

Sujungę taškus, sužinosite kas yra nupiešta. Parašykite piešinio pavadinimą ir trumpą aprašymą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 69

111 + 1 = 1 - 1
Atlikite šį aritmetikos uždavinį. Sakysite, kad negalima? Taip, galima, tik reikia perkelti vieną pagaliuką. Pamėginkite (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 70

1. Nuo kada žmonės vartoja žvakę? 2. Nuo kada žmonija pradėjo naudoti primityvias alyvos lempas? 3. Kas pirmieji pastebėjo Saulės dėmes? 4. Kada buvo išrastas parakas (gunpowder)?

Teisingai ir plačiau paaiškinti atsakymai vertinami dešimties taškų, o trumpi ir apytikriai – tik penkiaais taškais. Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis